

İNSAN HAKLARI BÜLTENİ

ÖZEL SAYI ▲ EYLÜL 1995 ▲ 1000 TL

ÇÖZÜM BARIŞTA!

Zorlanmadan, ürpermeden, yüzünüzü ekşitmeden savaşın ne olduğunu anlatabilir misiniz? Savaşın içinde yaşarken bir film izlercesine koltuğunuza gömülerek harabeye dönen evleri, yerle bir olan köyleri, kasabaları rahatlıkla seyredebilir misiniz? Yıkılan evlerdeki, yakılan köylerdeki çığlıkları işittiniz mi? Çocuğunun üzerine kapanan ananın feryadını ve ölümün soğukluğunu gördünüz mü?

Savaş sona eren hayatların, sakat bırakılan, kaybedilen insanların, yok olan mutlulukların, evlerini, topraklarını terk etmeye zorlanan, işkence edilen, aç bırakılan insanların, ırzına geçilen, gözlerinin önünde çocuklarının işkence görerek öldürülmesine tanık olan, oğullarının ve kocalarının izlerini kaybeden kadınların, kuru nutuklarla hayattan kopartılarak ölüme gönderilen askerlerin, yanıp tutuşan ormanların, kaybedilen

kültürel değerlerin trajik hikayesidir.

Anlatılan sadece Balkanlarda, Bosna-Hersek'te yaşayanların değil, hepimizin hikayesidir. Bu topraklardaki Kürt Zeynep'in, Laz Dursun'un, Türk Mehmet'in, Ermeni Dikran'ın, Arap Fuad'ın, Gürcü Aydın'ın, Çerkes Jankat'ın, küfürleri ve türküleri benzer insanların hikayesidir.

Bu coğrafyada on yıldır devam eden savaşı yaşayan bizlerin hikayesidir.

Binlerce yıldan beri insanlığın baş düşmanı olan bir hayalet, savaş hayaleti, coğrafyamızda dolaşmakta, Saraybosna'ya atılan bombaların vahşetini TV'lerden izlerken, yanibaşımızdaki yerleşim merkezlerinde savaş konvoyları eşliğinde gıda ambargoları uygulanmakta. Ülkemizde sadece son on yıl içinde yirmi bine yaklaşan ölü sayısı, boşaltılmış binlerce köy, milyonlarca toprağından koparılmış insan, yanmış ormanlar, çoraklaşmış topraklar, savaşın dehşetini gösteriyor.

Toplumumuzun geleceğini tehdit eden, onu çürüten bu savaş olgusuna son vermenin zorunluluğu, 1 Eylül Dünya Barış Günü'nde kendisini bir kez daha hissettiriyor. Hitler saldırganlığının yenilgisi ırkçılığın, işgalciliğin, zorbalığın bir çözüm olmadığını ve çarenin askeri politikalar değil, demokratik çözümler olduğunu gösterdi. O zaman, yüzyıldır coğrafyamızda denenmiş, yaşanan tüm acılara çare olmadığı defalarca kanıtlanmış, haksız, kan üzerine kurulu politikalarda ısrar etmek niye?

Savaşta çıkarı olanlar bizi birbirimize boğazlatmak için, ırkçılığı, faşizmi körüklüyor. Halkların kardeşliğine ve eşitlik temelinde birlikte yaşamasına karşı olanlar, "ya sev, ya terk et" sloganları ile, kimi, kimin ülkesinden kovmak istiyorlar?

Ne var ki, bu kirli savaşın bir an önce sona ermesini isteyen çığlıklar, artık savaşın tüm mağdurları arasından yükseliyor. Çocukları ölen Kürt ailelerinin, cezaevlerindeki insanların demokratik çözüm isteyen seslerine, zorunlu olarak savaşa sokulan askerlerin ailelerinin 'devlet yanlış yoldadır' çığlığı ekleniyor.

Biz bu toprakları ve bu topraklarda yaşayan insanları, halkları seviyoruz. Bu savaş niçin devam ettirilmek isteniyor? İnsanlar niçin kendi dillerinde eğitim göremesinler? Niçin insanların bir bölümü olağan yasalarla yönetilirken diğer bölümü olağanüstü hal yasalarına mahkum olsun? Asıl ayrımcılık ve bölücülük, birlikte yaşamının temellerini çökerten, bu davranışlar değil mi?

On yıldır devam eden savaşın sonuçları kan, gözyaşı, cenaze törenleri, yoksulluk, ölüm ve zulümdür. Binlerce Kürt ve Türk ölmüştür. Bu savaşın barışla, bütün halkların eşitliğini ve özgürlüğünü teminat altına alan kalıcı bir barışla sonuçlanması ekmek su gibi hepimizin ihtiyacıdır. Uluslararası hukuk belgelerinde de teminat altına alınmış temel hakların kullanımını engellemek için niye birbirimizi öldürelim?

Dili, cinsi, ırkı, milliyeti, inancı, görüşü ne olursa olsun, insanım diyen herkes vicdanı, yanlış politikalara isyan etmeli, bizi her gün biraz daha insanlıktan çıkartan bu savaş politikalarına "dur" demelidir.

Artık yeter, bu savaş bitmeli, bu savaş bitmek zorunda.

Tarafları silahları susturmaya zorlayalım. Kalıcı ateşkes yapılmalıdır. Kürt sorununun demokratik çözümünü özgürce tartışabilelim. İnsan hakları hukukun temeli olsun. İnsanlar, düşündüklerini açıkladıkları ve ona göre davrandıkları için zindanlara atılmasın. Kendimiz için istediğimiz herşeyi yanımızdaki için de isteyelim. Onların yaşama hakkını, ana dil hakkını, eğitim hakkını, siyasal kimlik hakkını savunalım.

Bu sorun nedeniyle yaşanan acılar son bulsun, yaralar kapansın. Parlamento, ivedilikle savaş politikalarını terk etsin, barışın ilk adımı olarak koşulsuz genel af ilan edilsin. Olağanüstü hal kaldırılmalı. İnsanlarımızın başka ülkelerde idamına karşı çıkmanın en kısa yolu, kendi ülkemizde idam cezasını kaldırmaktır. Bosna'daki insanlık trajedisine karşı çıkmanın yolu, kendi evimizdeki yangını görmekten ve söndürmekten geçmektedir.

Halkların birbirleri ile alıp veremeyeceği yoktur. Sorun, devletin kendisinde, anlayışındadır. Bu artık değişmeli, devlet Kürtlerin kimliğini ve haklarını tanımalı, demokratik çözüm için adım atmalıdır. Türkü, Kürdü ve diğerleri ile bu coğrafyada yaşayan herkesin özgür ve mutlu geleceği, ortak yaşam kültürünün savunulmasından, karşılıklı olarak birbirini tanımaktan ve karşısındakinin kimliğine saygı göstermekten geçmektedir.

Halkların umudu savaşta değil, gerçek demokrasidedir; Barış hakkının yaşama geçmesindedir.

Herkesi barış için çaba göstermeye çağırıyoruz!

Barış, hemen şimdi!

İNSAN HAKLARI BÜLTENİ

İHD Adına Sahibi: Akın BİRDAL ● Sorumlu Yazışmaları Müdürü: Hüsnü ÖNDÜL ● Genel Yayın Yönetmeni: Erol ANAR

● Yayın Kurulu: Hüsnü ÖNDÜL, Erol ANAR, Avni KALKAN, Eso TOPER, E.Ali TÜRKMEN

Adres: Tunalıhımlı Cad. 104/4 Kavaklıdere-Ankara Tel: 432 09 57 Fax: 425 95 47